

DĚJEPIS

DEM0D12C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 100 bodů
Hranice úspěšnosti: 33 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

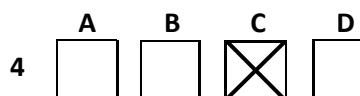
- Didaktický test obsahuje 47 úloh.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.
- Odpovědi pište do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

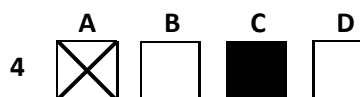
- Odpovědi zaznamenávejte modrou nebo černou propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

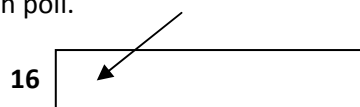
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvete pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačíte křížkem do nového pole.

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi pište čitelně do vyznačených bílých polí.

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte velká a malá písmena.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.

Testový sešit neotvírejte, počkejte na pokyn!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Mladá církev se velice záhy pod vedením svých biskupů důkladně zorganizovala. To bylo nevyhnutelně považováno za nebezpečí pro stabilitu říše, a když v roce 64 po Kristu zachvátil Řím požár, císař ***** obvinil z jeho založení křesťany. Byla prolita krev mnoha učedníků včetně svatého Petra, který byl ukřižován hlavou dolů.

(Helen de Borchgrave, Cesty křesťanského umění, upraveno)

2 body

1 Který z následujících císařů patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) Nero
- B) Caligula
- C) Hadrianus
- D) Commodus

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Opravdu, i ostudu z té otrocké války si musíme nechat líbit. Konečně povstali proti gladiátorovi všechny síly říše a římskou čest pomstil Licinius Crassus. Jím na hlavu poražení, stáhli se nepřátelé na jih Itálie. Tam, sevřeni v cípu brutijském, zápasili až do konce. Gladiátor se bil velmi statečně v první řadě, jako velitel, a tak byl zabit.

(J. Kvirenc, Evropa do roku 1914, upraveno)

2 body

2 Napište jméno gladiátora, který je uveden ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Obří výstavní prostor vytvořil Křišťálový palác projektovaný J. Paxtonem a postavený za dobu několika měsíců v Hyde Parku pro ***** . Celkem bylo vystaveno 13.000 exponátů jako například tkalcovský stav J. Jacquarda, kuchyňské spotřebiče, poprvé byly představeny stereofotografie, dále výrobky z oceli nebo sklízecí stroj, který byl poslán ze Spojených států.

Firma Michaela Thoneta z Vídně předváděla sedací nábytek z ohýbaného bukového dřeva a české dekorativní sklo zaujalo svou kvalitou zpracování. Nejvíce pozornosti však po celou dobu výstavy vzbuzoval diamant Koh-i-Noor, který patřil v době konání výstavy mezi největší známé drahokamy.

(www.czexpo.com, upraveno)

2 body

3 Napište název události, která patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu:

2 body

4 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o vládě císaře Traiana, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
4.1 Patřil mezi tzv. adoptivní císaře.	☐	☐
4.2 Byl ukřižován Ježíš Nazaretský.	☐	☐
4.3 Došlo k největšímu územnímu rozsahu římské říše.	☐	☐

VÝCHOZÍ MAPA K ÚLOZE 5

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozí mapy uveden.)

2 body

5 Napište název čtvrtí měst označených na výchozí mapě Davidovou hvězdou:

2 body

6 Kterou z následujících katolických svátostí evangeličtí kazatelé jako svátost nezpochybňovali?

- A) křest
- B) zpověď
- C) biřmování
- D) poslední pomazání

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Panovník má jako jediný svrchovanou moc navrhovat zákony a nařízení podle svého přání a libosti a rozpracovávat, měnit, rozšiřovat, vymezit či dokonce zcela rušit zákony vyhlášené v minulosti jím samotným nebo jeho předky.

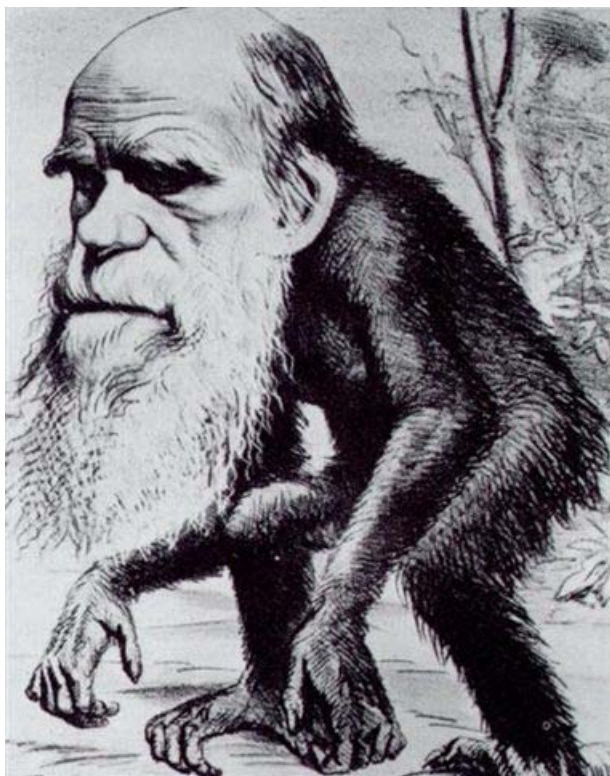
(Danske Lov)

2 body

7 Napište typ monarchie, který je popsán ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ OBRÁZEK K ÚLOZE 8

(www.mcgill.ca)

2 body

8 Napište jméno a příjmení vědce, jehož karikatura je zobrazena na výchozím obrázku:

VÝCHOZÍ FOTOGRAFIE K ÚLOZE 9

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozí fotografie uveden.)

- 9 Napište název pomocné vědy historické, která se zabývá studiem objektů zobrazených na výchozí fotografii:

2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 10

Oldřiše z Rozemberka! Twému sme listu dobře srozuměli. A zvláště jakož nám píšeš o těch Tábořích na Hradiščku. Wěz žeť jsme již zde pánu bohu děkujice, a proti zdejším Táboróm sie dálibuoh snažíme, žeť těm na Hradiščko nemnoho pomoci dadie. Protož prikazujem, aby předsie ten Tábor na Hradiščku rozplašil a zbořil. Pakliby k tomu učiniti nyní nemohl: tehdy chcem, aby ihned bezmeškane se wší swú mocí, i s jiznými i s pěšími lidmi, sem k nám přispěl a přitáhl. Neb sme již na tom ostali, že těch Táborów ukrutnost a neřády déle nechcem trpěti, než to mieníme stawiti s boží pomocí. Dán na Wyšehradě, ten pátek po letniciech, léta králowstwie našich, uherského w 34, a Římského w desátém létě.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

10 Napište jméno českého panovníka, který je autorem listu uvedeného ve výchozím textu:

2 body

11 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o vládě českého knížete Břetislava I., zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

11.1 Byl současníkem císaře Jindřicha III.

A	N
☐	☐

11.2 Založil moravské biskupství se sídlem v Olomouci.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

11.3 Formuloval zákoník pod názvem Hnězdenská dekreta.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Vytáhněte a vzpomeňte na velké činy svých předků, na sílu a velikost Karla Velikého, jeho syna Ludvíka a jiných králů, kteří vyvrátili pohanská království a zavedli svatou církev na jejich území. Vy byste měli být zvláště vyburcováni skutečností, že Svatý hrob našeho Pána Spasitele je v rukou těchto nevěřících, kteří hanebně týrají a svatokrádežně poskvřňují místa svojí necudností. Potomci neporažených předků! Vzpomeňte na odvahu svých předků a nezneuctěte je!

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

12 Která z následujících osobností je autorem projevu ve výchozím textu?

- A) císař Ota I. Veliký v roce 973
- B) papež Urban II. v roce 1095
- C) kníže Alexandr Něvský v roce 1242
- D) král Zikmund v roce 1434

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 13–14

Revoluce vedla k modifikaci ruského autokratického systému. Vlna nespokojenosti zasáhla široké vrstvy ruské populace. Všechny politické strany (ovšemže nelegální) se bez ohledu na další rozdíly shodovaly v tom, že je nutné ukončit existenci samoděržaví a vytvořit vládu odpovědnou parlamentu volenému na základě všeobecného a rovného volebního práva. V říjnu 1905 souhlasil Mikuláš II. neochotně s vydáním manifestu. Ten rozdělil dosud jednotnou opozici. Zatímco pro většinu liberálů byl přijatelným základem, část revolucionářů vedená petrohradským sovětem pokračovala v odporu.

(M. Pečenka, P. Luňák a kol. Encyklopedie moderní historie, upraveno)

2 body

13 Která z následujících okolností nepatří mezi příčiny vypuknutí revoluce z výchozího textu?

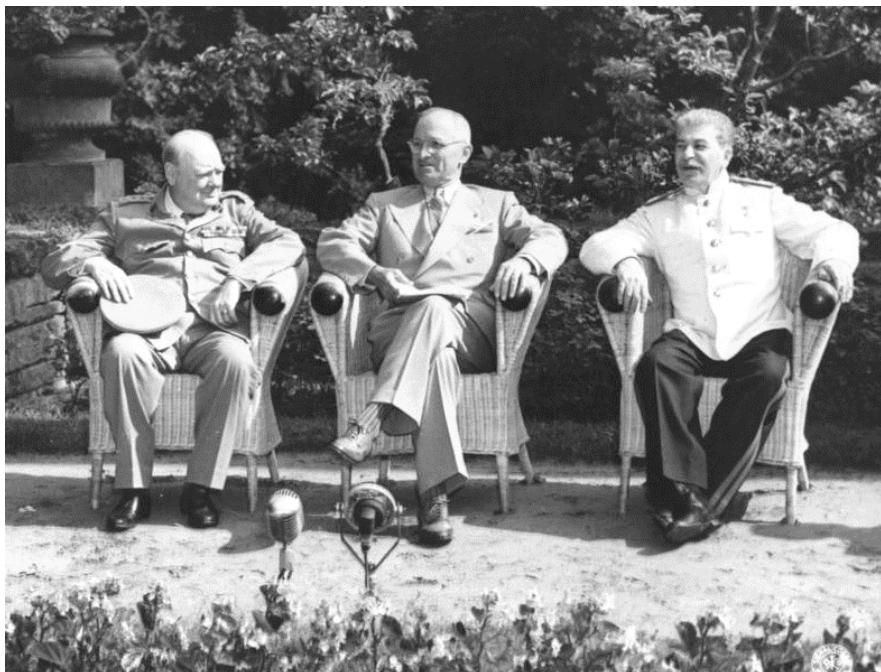
- A) porážka Ruska ve válce s Japonskem
- B) absolutismus carského zřízení a cenzura
- C) sociální problémy jako důsledek průmyslové revoluce
- D) uzavření spojenecké smlouvy mezi Ruskem a Velkou Británií

2 body

14 Která z následujících charakteristik odpovídá významu slova **sovět** z výchozího textu?

- A) revoluční orgán ruské dělnické proticarské opozice
- B) nejvyšší orgán komunistické strany Sovětského svazu
- C) státem vlastněný zemědělský podnik v carském Rusku
- D) dělník, který abnormálně překračoval stanovené výkonnostní normy

VÝCHOZÍ FOTOGRAFIE K ÚLOZE 15

(www.rozhledy2010.blogspot.com)

2 body

15 Ke kterému z následujících válečných konfliktů se vztahuje výchozí fotografie?

- A) válka ve Vietnamu
- B) první světová válka
- C) druhá světová válka
- D) arabsko-izraelský konflikt

2 body

16 Přiřaďte k jednotlivým Přemyslovcům (16.1–16.3) události, které se odehrály v době jejich vlády (A–D):

- 16.1 Boleslav I. _____
16.2 Boleslav II. _____
16.3 kníže Václav _____

- A) vyvraždění Vršovců
B) ražba prvních denárů
C) založení pražského biskupství
D) uzavření míru s Jindřichem Ptáčníkem

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

„Víš, mám pocit, že do té Moskvy jsem odjížděl ještě jako svobodný člověk.“ Mluvil velmi potichu.

„Ale vrátil jsem se... jako Stalinův lokaj.“

(J. Šulc, Mosty do Tel Avivu, upraveno)

2 body

17 Která z následujících osobností pronesla výrok uvedený ve výchozím textu?

- A) Jan Masaryk
B) Heliodor Píka
C) Rudolf Slánský
D) Josef Smrkovský

max. 3 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o husitském hnutí, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
18.1 Mezi husitské zbraně patří cep, palcát a mušketa.	☐	☐
18.2 Rejsy byly vojenské výpravy husitů do sousedních zemí.	☐	☐
18.3 Díky husitskému hnutí se do českých zemí dostala renesance.	☐	☐
18.4 Po smrti Jana Žižky se část husitského vojska nazývala sirotci.	☐	☐

---

max. 3 body

19 Přiřaďte k jednotlivým událostem (19.1–19.4) odpovídajícího panovníka (A–F):

19.1 Zakázal mnohobožství a zavedl uctívání nového boha Atona.	_____
19.2 Po bitvě u Kadeše proti Chetitům uzavřel první mírovou smlouvu.	_____
19.3 Upevnil moc v perské říši, ale byl poražen Řeky v bitvě u Marathónu.	_____
19.4 Dobil Jeruzalém a odvěkl židovské obyvatelstvo do tzv. „babylonského zajetí“.	_____

- A) Dáreios I.
- B) Ramesse II.
- C) Amenhotep IV.
- D) Kýros II. Veliký
- E) Nabukadnesar II.
- F) Sargon I. Akkadský

VÝCHOZÍ FOTOGRAFIE K ÚLOZE 20

(www.prerovmuzeum.cz)

2 body

20 Do kterého z následujících období českých dějin patří školní třída znázorněná na výchozí fotografii?

- A) první polovina 40. let 20. století
- B) první polovina 50. let 20. století
- C) první polovina 60. let 20. století
- D) první polovina 70. let 20. století

2 body

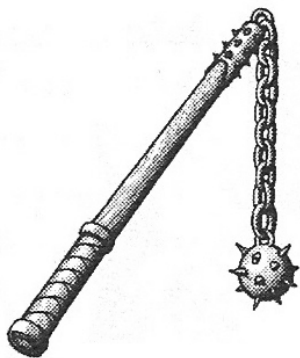
21 Které z následujících tvrzení necharakterizuje nevolnictví?

- A) Jednalo se o omezení osobní svobody.
- B) Přineslo omezení práva disponovat s půdou.
- C) Představovalo stejný stupeň závislosti na vrchnosti v celé Evropě.
- D) Vyznačovalo se vysokým podílem pracovních povinností vůči vrchnosti.

2 body

22 Která ze zobrazených zbraní z období husitských válek představuje řemdih?

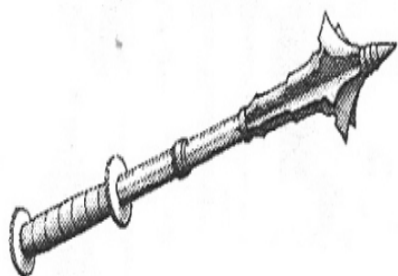
A)

B)

C)

D)

(Vzhledem k povaze úlohy nejsou zdroje obrázků uvedeny.)

2 body

23 Který z následujících panovníků vládl v době, kdy byl kardinál Richelieu rozhodující postavou francouzské politiky?

- A) Ludvík XII.
- B) Ludvík XIII.
- C) Ludvík XIV.
- D) Ludvík XV.

2 body

24 Která z následujících okolností nepřispěla k vypuknutí americké občanské války?

- A) spory o šíření otroctví do nově vznikajících států USA
- B) vměšování Velké Británie do vnitřních záležitostí USA
- C) touha jižanských států po větší autonomii v rámci USA
- D) vítězství A. Lincolna v prezidentských volbách v roce 1860

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 25

Zlá kampaň byla ta „hilsneriáda“, když jsem se musel rvát s pověrou o rituální vraždě. Já jsem se zprvu o ten Hilsnerův proces nezajímal, ale přijel za mnou můj bývalý žák z Vídně, spisovatel Sigismund Münz, Moravan, a ten mě přiměl k tomu, že jsem vystoupil. Tím jsem se dostal do té mely. Vídenští antisemité poštvali český nacionální a klerikální tisk, začali tlouci do mne.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

25 Která z následujících osobností popisuje událost popsanou ve výchozím textu?

- A) Karel Kramář
- B) Edvard Beneš
- C) František Palacký
- D) Tomáš Garrigue Masaryk

2 body

26 Napište název první nezávislé odborové organizace v sovětském bloku:

---

2 body

27 Která z následujících událostí znamenala narušení americké politiky izolacionismu?

- A) vstup USA do 1. světové války
  - B) zahájení Rooseveltova New Dealu
  - C) zamítnutí vstupu USA do Společnosti národů
  - D) finanční pomoc USA Německu v rámci Dawesova plánu
-

max. 3 body

28 Rozhodněte o každé z následujících osobností, zda se zúčastnila roku 1648 vyjednávání o Vestfálském míru (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
28.1 Ferdinand III.	☐	☐
28.2 Gustav II. Adolf	☐	☐
28.3 kardinál Mazarin	☐	☐
28.4 Albrecht z Valdštejna	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 29

„Nynější německá ponorková válka proti obchodu je válka proti celému lidstvu. Jedná se o válku proti všem národům. Výzva je určena veškerému lidstvu. S plným vědomím vážnosti a tragičnosti svého kroku, jež se chystám učinit, doporučuji, aby Kongres vyhlásil, že současný přístup císařské německé vlády není ničím menším, než válkou proti vládě a lidu Spojených států, že formálně akceptuje válečný stav, v němž se de facto nacházíme, a že podnikne okamžité kroky nejen k důkladnému zajištění obrany země, ale rovněž použije veškeré své moci a zmobilizuje všechny své zdroje, aby přiměla vládu Německého císařství k povolnosti ukončit válku.“

(S. S. Montefiore, Slova, která změnila svět. Proslavy a příběhy, jež tvořily historii, upraveno)

2 body

29 Který z následujících prezidentů pronesl projev uvedený ve výchozím textu?

- A) W. Wilson
- B) H. Hoover
- C) H. S. Truman
- D) F. D. Roosevelt

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 30

Po vévodovi Fridrichu Saském byl roku 1511 zvolen velmistrem řádu markrabě Albrecht Braniborsko-Ansbašský z franské linie Hohenzollernů. Byl to právě Martin Luther, kdo Albrechtovi poradil při jeho návštěvě Wittenbergu v září 1523, aby na řádovém území proběhla *****. Markrabě jeho rady následoval a roku 1525 přeměnil Východní Prusko v dědičné světské pruské vévodství.

(H. J. Schoeps, Dějiny Pruska, upraveno)

2 body

30 Který z následujících pojmů patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) socializace
- B) sakralizace
- C) sekularizace
- D) strukturalizace

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 31

„Červený šátečku, kolem se toč. My táhnem na Rusa – nevíme, proč.“

(P. Čornej, *Dějiny země Koruny české II. díl, upraveno*)

2 body

- 31 Napište název válečného konfliktu, při kterém provázela české vojáky píseň uvedená ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT A FOTOGRAFIE K ÚLOZE 32

Koncem června 1955 začala v Praze první celostátní *****. Tato propagandistická akce založila tradici nejmasovějšího komunistického rituálu. Byla od počátku pojímána jako vyvrcholení oslav 10. výročí osvobození země Rudou armádou. Součástí programu byly lyžařské závody, přebory v zimních sportech, štafetové běhy a další sportovní akce. Hlavní bod programu představovalo hromadné cvičení na Strahovském stadionu.

(www.czsk.net, upraveno; www.ceskatelevize.cz)

2 body

- 32 Napište jednoslovný název akce, který patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu:

2 body

33 Seřadte chronologicky následující události (A–D):

- A) zákony 12 desek
- B) zavraždění Caesara
- C) Spartakovo povstání
- D) Hannibal vítězí u Trasimenského jezera

33.1 _____
33.2 _____
33.3 _____
33.4 _____

---

2 body

34 Seřadte chronologicky následující události (A–D):

- A) založení Tábora
- B) bitva u Domažlic
- C) poprava Jana Roháče z Dubé
- D) Jan Hus odjíždí na koncil do Kostnice

34.1 _____
34.2 _____
34.3 _____
34.4 _____

---

2 body

35 Seřadte chronologicky následující události (A–D):

- A) smrt J.V.Stalina
- B) zahájení procesu s Rudolfem Slánským
- C) zahájení dvouletého hospodářského plánu
- D) volba Klementa Gottwalda prezidentem ČSR

35.1 _____
35.2 _____
35.3 _____
35.4 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 36

Při dnešní jízdě Jeho c. a k. Výsosti pana arcivévody Františka Ferdinanda podařilo se přes rozsáhlá bezpečnostní opatření jednomu zdejšímu typografu za jízdy po nábřeží hodit pumu na auto, v němž jela Jeho c. a k. Výsost a já. Exploze nezasáhla svůj cíl a lehce zranila jen v následujícím autu jedoucího pobočníka. Při další jízdě z radnice chtěla Jeho Výsost navštívit pobočníka v nemocnici. Na této cestě vystřelil jakýsi středoškolák z nejbližší blízkosti na auto a zasáhl jak Jeho Výsost, tak Její Výsost. Poslal jsem auto hned do blízkého konaku, kde byla ihned po ruce lékařská pomoc, avšak jak Jeho c. a k. Výsost, tak Její Výsost podleli během čtvrt hodiny svým zraněním.

(J. Kuklík, *Dějiny 20. Století*, upraveno)

2 body

36 Která z následujících událostí se stala nejdříve po atentátu popsaném ve výchozím textu?

- A) útok Pruska na Srbsko
- B) útok Ruska na Rakousko–Uhersko
- C) útok Rakouska–Uherska na Srbsko
- D) útok Srbska na Rakousko–Uhersko

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 37

„Závěr, k němuž jsem dospěl nejen na základě jednotlivých skutečností, nýbrž po studiu dlouhé řady jevů a různých spisů, bych mohl krátce vyjádřit takto: Turků se vláda bojí, Srbům nevěří, o katolicích se domnívá, že jsou jí *eo ipso* oddáni. Proto se dvoří Turkům, utiskuje Srby, kde to jen jde, a katolíkům činí zadost do té míry, že úřednický aparát je převážně katolický. Otázka náboženství v obou provinciích je důležitá proto, že jde nejen o náboženství, nýbrž také o národnost. A pravda je, že vláda by srbskou nebo chorvatskou národnost nejraději vypověděla.“

(z projevu poslance Masaryka v rakouském parlamentu v říjnu 1892, upraveno)

2 body

37 Které z následujících území je popsáno ve výchozím textu?

- A) Halič a Bukovina
- B) Korutany a Kraňsko
- C) Horní a Dolní Lužice
- D) Bosna a Hercegovina

VÝCHOZÍ FOTOGRAFIE K ÚLOZE 38

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozí fotografie uveden.)

2 body

38 Ke které z následujících historických událostí se vztahuje výchozí fotografie?

- A) německá okupace v roce 1939
- B) příjezd sovětských vojsk v roce 1968
- C) osvobození Plzně americkou armádou 1945
- D) vojenská přehlídka ke zvolení prezidenta v roce 1948

max. 3 body

39 Přiřadte k jednotlivým osobnostem (39.1–39.4) jejich objevy a vynálezy (A–E):

- 39.1 Alfred Nobel _____
- 39.2 Guglielmo Marconi _____
- 39.3 Thomas Alva Edison _____
- 39.4 Wilhelm Conrad Röntgen _____

- A) dynamit
- B) žárovka
- C) paprsky X
- D) letecký motor
- E) bezdrátový telegraf

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 40–41

Jedná se o světonázor založený na rozumové racionální víře v božský řád světa, v Boha tvůrce, který však do stvořeného světa nezasahuje. ***** neztotožňuje Boha se světem, nýbrž mu ponechává jeho osobitost. Existenci náboženství legitimizují jen důvody rozumové, nikoli „nadpřirozené“. ***** se začal nejdříve šířit v Anglii, ale během 18. století se stal důležitou složkou myšlení celého francouzského osvícenství a také ideologií zednářského hnutí.

(M. Hroch a kolektiv, Encyklopedie dějin novověku 1492–1815, upraveno)

2 body

40 Který z následujících náboženských směrů patří na vynechaná místa (*****) ve výchozím textu?

- A) teismus
- B) deismus
- C) panteismus
- D) agnosticismus

2 body

41 Která z následujících charakteristik neplatí pro zednářské hnutí?

- A) oblíbený terč nejrůznějších konspiračních teorií
- B) tajné či neveřejné sdružení lidí, organizovaných v tzv. lóžích
- C) zaniklo na počátku 20. století kvůli politickému pronásledování
- D) nečiní rozdíly v náboženském či politickém smýšlení a v rasách

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 42

Ivane, jdi domů!

Dubčekovi slivovici,
Brežněvovi šibenici!

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

42 Ke které z následujících událostí se vztahují hesla uvedená ve výchozím textu?

- A) vydání dokumentu Charta 77
- B) uveřejnění manifestu Dva tisíce slov
- C) zvolení Ludvíka Svobody do funkce prezidenta
- D) okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy

max. 2 body

43 Přiřadte k jednotlivým vojevůdcům (43.1–43.3) odpovídající válečné konflikty (A–E):

- 43.1 Heinz Guderian _____
- 43.2 Erich Ludendorff _____
- 43.3 Helmut von Moltke st. _____

- A) sedmiletá válka
- B) napoleonské války
- C) první světová válka
- D) druhá světová válka
- E) prusko-francouzská válka

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 44

Po velmi rychlém úderu, který zasadil Polsku nejdříve Wehrmacht a následně také Rudá armáda, nezbylo ze samostatného polského státu vůbec nic.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

44 Ve kterém z následujících období došlo k obsazení Polska, o kterém se zmiňuje výchozí text?

- A) po obsazení Francie Německem
- B) před podpisem paktu Ribbentrop-Molotov
- C) během tzv. zimní války mezi SSSR a Finskem
- D) po obsazení československého pohraničí Německem

max. 3 body

45 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o Říjnovém diplomu Františka Josefa I., zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
45.1 Panovník přiznal Říšské radě podíl na zákonodárné moci.	☐	☐
45.2 Zemským sněmům přiznával diplom pouze výkonnou moc.	☐	☐
45.3 V diplomu je přiznán i určitý stupeň federalizace monarchie.	☐	☐
45.4 Panovník se vzdal centrální měnové a zahraniční politiky ve prospěch jednotlivých zemí rakouského císařství.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 46

Právě protože Maxmilián II. od mládí projevoval sympatie k nekatolickému vyznání, se ho rozhodli jeho otec Ferdinand I. společně se svým bratrem, císařem Karlem V., oženit s Karlovou dcerou, katolickou španělskou infantkou Marií. Z manželství s Marií Španělskou vzešlo 16 potomků. Maxmilián II. ovšem rychle pochopil, že přikloněním k protestantům by mnoho nezískal, a tak v únoru roku 1562 v Praze složil před svými příbuznými slavnostní přísahu věrnosti katolické církvi.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

46 Ke kterému z následujících nekatolických vyznání projevoval v mládí sympatie Maxmilián II.?

- A) k puritánství
- B) k lutheránství
- C) ke kalvinismu
- D) k novokřtěnectví

max. 3 body

47 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o Malé dohodě, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

	A	N
47.1 Jejím cílem bylo zabránit restauraci Karla I. Habsburského na trůn.	☐	☐
47.2 Smluvní strany se snažily čelit maďarským snahám o revizi trianonského míru.	☐	☐
47.3 Zanikla těsně po druhé světové válce v důsledku změny mezinárodních vztahů.	☐	☐
47.4 Její systém tvořily pouze vojenské smlouvy mezi ČSR, Rumunskem a Jugoslávií.	☐	☐

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDLI/A VŠECHNY ODPOVĚDI.